

Ansvarlige investeringer - aktivt ejerskab og dialog

pensionskassen
Arkitekter & Designere

VI ER ANSVARLIGE EJERE

I Sampension-fællesskabet er det helt afgørende for os, at vi gør vores indflydelse gældende i de selskaber, vi investerer i. Vi er en ansvarlig investor, og vi følger vores investeringer tæt for at være på det rene med, om selskaberne lever op til Sampension-fællesskabets politikker og til de holdninger og værdier, som vores kunder og medlemmer har til ansvarlighed og bæredygtighed.

Vi gør det, fordi vores medlemmer ønsker det, og fordi vi ved, at ansvarlighed og bæredygtighed er to vigtige forudsætninger for, at vores langsigtede investeringer giver et positivt afkast og skaber værdi for vores medlemmer.

I praksis har vi udpeget syv fokusområder, der sætter rammen og prioriterer vores indsats. At arbejde med fokusområder er en metode, som er i tråd med OECD's retningslinjer, og som understøtter arbejdet med FN's verdensmål. De syv fokusområder er:

- 1. Klimaforandringer**
- 2. Menneskerettigheder – herunder konfliktramte områder**
- 3. Arbejdstagerrettigheder**
- 4. Korruption og bestikkelse**
- 5. Skattetransparens**
- 6. Vandhåndtering**
- 7. ESG-risikostyring**

Dialogprogrammet

Et internationalt dialogprogram er kernen i arbejdet som ansvarlig investor. Det er afgørende for os, at vi kender de virksomheder, vi investerer i. I den sammenhæng hjælper dialogprogrammet os med at blive klogere på virksomhederne, at forstå dem og ikke mindst at påvirke dem.

Grundtanken er, at vi sammen med andre investorer i langt de fleste tilfælde kan gøre en større forskel ved at gå i dialog med de virksomheder, vi investerer i, end ved at sælge aktierne. I dialogprogrammet går vi ind i en kritisk dialog med virksomheder, hvor vi ønsker at forbedre selskabets standarder.

Det samlede dialogprogram har dette forløb:

Overvågning. Sammen med det internationale og uafhængige screeningsbureau Vigeo Eiris foretager vi analyser af virksomhedernes evne til at skabe værdi på langt sigt og deres indsatser inden for ansvarlighed og bæredygtighed.

Vurdering. Hvis vi på baggrund af analyserne bliver i tvivl om, hvorvidt et selskab overtræder vores politikker, foretager vi en kritisk vurdering af virksomheden.

Kritisk dialog. Den kritiske dialog handler som oftest om at få selskabet til at forbedre sine standarder inden for et givet område. Dialogen sker som regel med hjælp fra Vigeo Eiris eller i samarbejde med andre investorer.

Eksklusion. I de tilfælde, hvor vi vurderer, at selskabets standarder er for lave og samtidigt i konflikt med Sampension-fællesskabets politik, kan vi ekskludere selskabet fra vores investeringsunivers og sælge aktierne. Men som udgangspunkt er eksklusion ikke den optimale løsning for os – vi foretrækker at opretholde dialogen for at påvirke og skabe positiv forandring.

I 2018 udelukkede Sampension-fællesskabet mineselskabet Vale for gentagne overtrædelser af menneskerettigheder i forbindelse med deres aktiviteter i Mozambique. Det skete på baggrund af dialog med en NGO og vurdering af analyser fra Vigeo Eiris.

Sampension-fællesskabet har også udelukket Motorola, fordi de har leveret overvågningsudstyr til flere bosættelser i Palæstina, der er blevet opført på de ulovligt besatte områder. Vi vurderer, at dette er i strid med UN Guiding Principles. Hertil kommer overtrædelse af Sampension-fællesskabets politik på området, hvor selskabet vurderes at have en væsentlig negativ indflydelse på den sociale og økonomiske livssituation for mennesker i området eller virker eskalerende for en konflikt.

Stemmeafgivelse. Generalforsamlinger er en mulighed for at tilkendegive Sampension-fællesskabets holdninger og stemme på emner, der er vigtige for virksomhedernes udvikling, samt for bidrage til god governance i virksomhederne.

Sampension-fællesskabet har siden 2018 haft en systematisk stemmeafgivelse hos danske selskaber i C25-indekset samt på selskaber, hvor Sampension-fællesskabet har en ejerandel over tre procent. Vi stemmer også lejlighedsvis på generalforsamlinger i andre børsnoterede selskaber herhjemme og i udlandet sammen med andre institutionelle investorer.

Sampension-fællesskabet har en aftale med rådgivningsvirksomheden ISS ESG om analyseservice og anbefaling til stemmeafgivelse, mens vi selv står for stemmeafgivelsen. I 2018 har Sampension-fællesskabet benyttet stemmeretten ved 26 ordinære eller ekstraordinære generalforsamlinger. Der har været 571 punkter til afstemning, hvoraf 426 førte til afstemning. Vi stemte imod eller undlod at stemme i 20 tilfælde, mens vi stemte for de øvrige forslag. I stort set alle tilfælde fulgte Sampension-fællesskabet anbefalingerne fra ISS ESG.

Dialogen virker

I de seneste tre år har vi haft 264 dialoger med selskaber, vi har investeret i, og i cirka halvdelen af tilfældene er dialogerne endt med målopfyldelse. I 43 tilfælde er dialogen afsluttet med et utilfredsstillende resultat. I følge Vigeo Eiris er det en relativ høj succesrate, når halvdelen giver resultat. Det tager vi som udtryk for, at dialogen virker, og at vi er med til at rykke ved virksomhedernes ESG-politikker og deres adfærd.

Kritiske dialoger i perioden 2016-2018

Tema	Antal dialoger 2016-2018*	Afsluttede dialoger med målopfyldelse	Afsluttede dialoger uden målopfyldelse	Åbne dialoger
Klimaforandringer	52	29	9	14
Korruption og bestikkelse	41	25	9	7
Menneskerettigheder	38	14	15	9
Konflikttrante områder	6	0	3	3
Arbejdstagerrettigheder	41	22	10	9
ESG-risici	40	27	8	5
Vandhåndtering	30	14	10	6
Skatte transparens	16	0	0	16
I alt	264	131	64	69

*Sampension-fællesskabets engagement forløber over perioder på tre år

Ved udgangen af 2018 havde Sampension-fællesskabet ekskluderet 126 børsnoterede selskaber mod 76 i slutningen af 2017. Det stigende antal skyldes især EU's sanktioner mod russiske selskaber.

Læs mere om vores aktive ejerskab på [Sampension.dk/om-sampension/finansiel-information/ansvarlige-investeringer/politik-for-ansvarlige-investeringer](https://www.sampension.dk/om-sampension/finansiel-information/ansvarlige-investeringer/politik-for-ansvarlige-investeringer)